

bre Tilfælde Sogneraadets. Bør nu da Folkethinget sige „Ja“ til de Fordringer, der ere stillede fra Ministerens Side, og som i Formen ere fuldstændig korrekte? Ministeren henvendte sig Iet ikke — hvad jeg gjentagende har gjort opmærksom paa — til os for at faae Lærernes Løn forhøjet i og for sig, men kun for at faae de Penge, som han siger, at han er nødt til at have, fordi han er forpligtet til den Forhøielse, som paa lovlig Maade er tilveiebragt af Kultusministeren. Seg jer da ikke rettere, end at Folkethinget ved at vedtage Forslaget gjør to Ting. Den ene er, et det anerkjender Lovligheden af den af Kultusministeren trufne Foranstaltning, idet det giver disse Penge paa den Motivering, hvormed Finantsministeren har forlangt dem, og den anden er, at det anerkjender Lovligheden af den af Kultusministeren trufne Foranstaltning, thi dersom den ikke havde været lovlig, saa vilde Finantsministeren høerten have kunnet forlange eller have forlangt det tilsvarende Beløb, og Folkethinget altsaa heller ikke være kommet til at votere derom. Men naar Finantsministeren har anerkjendt Foranstaltningen for lovlig, og naar Folkethinget saa gaar med til Ministerens Forslag, saa slutter Folkethinget sig faktisk og uimodsigelig til Finantsministerens Opfattelse af denne Sag og anerkjender Foranstaltningen for lovlig. Derimod kan det kun lidet nytte, at man vil paaberaabe sig, at der her i Thinget har været vedtaget en Beslutning, som gik i modsat Retning, thi dels har det meget Lidt at sige, at man vedtager en Beslutning, naar man en Maaned efter handler imod dens Indhold — det vil sige, at man gennem sin Afstemning viser, at man høier sig for et Paabud, som man gennem sin Erklæring paa staar, at man ikke høier sig for —, og dels er den Beslutning, som den ærede Ordfører citerede, heller ikke saa overordentlig bestemt i sine Ord, at jeg ikke kunde ønske, at den i Praxis maatte faae et fyldigere Udtryk, end den vilde faae, hvis man fulgte den ærede Ordfører her. Jeg tror ikke, den er saaledes, at den kan taale ret megen Desavouering. Folkethinget har nemlig ikke, saaledes som den ærede Ordfører bemærkede, udtalt, at Ministeren manglende konstitutionel Besjæftelse; men det har udtalt, at det ikke anerkjendte, at Ministeren havde konstitutionel Besjæftelse, og hele Debatten dreiede sig den Gang om, hvorvidt Ministeren brød sig om denne Anerkjendelse eller ikke. Efter at Folkethinget saaledes dengang har erklæret, at det ikke anerkjendte, at Ministeren havde denne Besjæftelse, foretager det nu en Handling, hvorigjennem det faktisk anerkjender Ministerens Besjæftelse, nemlig ved at gaa ind paa Finantsministerens hele Fordring med den af Finantsministeren givne Motivering. Jeg ser altsaa ikke rettere, end at dette er en Handling, som er fuldstændig i Strid med, hvad Thinget har vedtaget for ikke mange Uger siden; men det er desuden

en Ting, som — jeg kan ikke se rettere — maa virke i høi Grad deprimerende paa de forskjellige Kommuner omkring i Landet. Det er jo en bestjendt Sag, at Ministerens Paabud i Cirkulæret har vaft megen Modstand, ja, endog Forbittrelse i adskillige Kommuner, og at Kommunerne dels have modsat sig og dels meget uwillig høiet sig for de fra Ministerens Side fremsatte Fordringer. At føre Sagen frem for Domstolene, have Kommunerne i Almindelighed ikke fundet tilraadelig; der har været forskellige Ting, som have forhindret dem deri, men de have paa mange andre Maader gjort Modstand derimod, ja, der er endog Sogne, som have drevet det saa vidt, at de have havt en meget nær Udsigt til at komme til „at sidde“ paa disse Cirkulærer. Jeg tvivler ikke om, at alle Kommunerne i dette Dieblit ville have deres Opmærksomhed henvendt paa, hvad Folkethinget vil gjøre i det Tilfælde, hvor Folkethinget engang kommer til at staa akkurat i samme Stilling som en saadan Kommune staar i, nemlig som den, der skal underkaste sig det af Ministeren udstedte Cirkulære. Dersom Folkethinget gjør dette, saa kan jeg ikke se rettere, end at Kommunerne maa faae et mærkvaerdigt Indtryk af, hvad vor Beslutning her betyder, og at de maa faae det Indtryk, at det sandelig ikke nytter at gjøre Modstand imod Ministerens Optraeden, idet ikke engang Folkethinget, naar det kommer til Stykket, tør gjøre Modstand derimod paa Finantsloven. Det forekommer mig, at den eneste korrekte og konsekvente Wei, som der er at gaa for Folkethinget i denne Sag, er at indtage det samme Standpunkt, som Sogneraadene have indtaget — jeg veed ikke, hvorledes de vedkommende Kommuner paa Ahlheden have stillet sig til Forlangendet, men det har ogsaa mindre at sige, eftersom det kun er en meget ringe Part af Lønnen, som de ville komme til at udrede — og at stille sig saaledes, som mange Kommuner omkring i Landet have gjort, hævende, at, da det ikke anerkjender Lovligheden af Ministerens Fremgangsmaade, modsætter det sig at deltage i Udgifterne og lader Sagen gaa til Doms. Lad saa Kultusministeren anlægge Sag imod Finantsministeren; vi ville da faae en retslig Kjendelse, som det er af betydelig Interesse for mange Kommuner i Landet at faae tilveiebragt, og samtidig dermed vil Folkethinget hævde sin Stilling, medens det ved at gaa ind paa den ærede Ordførers Betragtning maatte kan troste sig med, at det har handlet af Hensyn til Lærerne eller saadan Noget, men dog faktisk ikke har gjort Andet end at høie sig for Ministerens efter Folkethingets Mening ikke lovlige Cirkulære. Dette er, hvad jeg har at sige med Hensyn til Spørgsmaalet om Lærerne paa Ahlheden. — Med Hensyn til det af os stillede Vædringsforslag til Folkehøiiskolerne, skal jeg motivere dette nærmere, men maa, for at Sagen kan staa klar for de Herrer, gaa tilbage